



HP4 Update

oktober 2021

Nyheder og information

I denne udgave kan du bl.a. læse:

- De første betonplader er hejst ned
- Betonens rejse til Holland
- HP3 + HP4 tilbageblik
- Rådgiverudbud for renoveringen er sendt afsted

Nedrivningen af højhus 1 er igang

Skylinen er nu forandret permanent

26. august 2021 kl. 14.14 ændrede Brøndby Strand sig for altid. Der begyndte nedrivningen, da det første betonelement blev hejst ned. Dermed forandres den skyline, der for mange karakteriserer Brøndby Strand, også for altid.

"Det bliver meget mærkeligt og tomt, når de er væk. For os, der bor her, har rækken af højhuse været kendetegnet for/på hjem, som man har kunne se på lang afstand. Det er meget sørgmodigt, at de skal rives ned, men det kan desværre ikke være anderledes. Vi er nødt til at se fremad og på de store planer og visioner, som både vores boligorganisationer og kommunen er i gang med for at udvikle bydelen til et endnu bedre sted at bo," siger Christian Bundgaard, fra afdelingsbestyrelsen i Rheumpark.

Nedhejsningen af 1. element blev markeret med et arrangement, hvor mere end 100 beboere fra området, tidligere beboere og andre interesserede var mødt op for at se det historiske øjeblik.

Husene "bygges" ned

De fem 16-etagers højhuse skal rives ned et betonelement ad gangen. Dvs. at hvert betonelement skal skæres fri fra resten af huset og hejses ned med en tårnkran.

"Det bliver ligesom dengang, husene blev bygget og sat sammen et element ad gangen. Nu er det bare den anden vej, så de tons tunge betonstykker skal hejses ned i stedet for op. Det bliver Danmarks historiens til dato største nedrivning, der skal udføres på den her måde," forklarer Nico Jørgensen, der er projektleder for nedrivningen hos Kingo Karlsen.

"Det er den mest skånsomme måde at rive så store huse ned på. Vi skal sikre, at sikkerheden er helt i top for de beboere, der stadig bor tæt ved højhusene, og den hverdag, der jo fortsætter lige på den anden side af byggepladshegnet. Samtidig er nedrivningsmetoden planlagt efter, at vi skal støje og støve så lidt som muligt. Dog er det vigtigt at understrege, at det selvfølgelig stadig vil kunne ses og høres, at vi river 16-etagers betonhuse ned. Det kan desværre ikke gøres uden gener," fortsætter han.

Den uønskede beslutning

De fem højhuse skal rives ned, fordi indholdet af miljøgiften PCB er for højt. Efter en række undersøgelser om, hvorvidt man kunne renovere og forsejle PCB'en, så bygningerne igen blev mulige at bo i, måtte man i 2017 erkende, at der ikke fandtes



en løsning, der var teknisk forsvarlig og økonomisk ansvarlig.

Derfor måtte de tre boligorganisationer, der ejer bygningerne, træffe den af alle uønskede beslutning om at rive husene ned.

"Det følte nærmest utænkeligt, da vi skulle tage den beslutning. Men hvor meget vi end ønskede det, var der ingen vej udenom. Det var ganske enkelt ikke muligt på længere sigt for beboerne at blive boende" siger Ulrik Brock Hoffmeyer, adm. direktør i BO-VEST, der administrerer Tranemosegård, som ejer det femte højhus.

Betonens nye liv i Holland

Det inficerede beton skal sejles til Holland, hvor de har anlæg, der kan håndtere så store mængder af miljøfarligt byggeaffald.

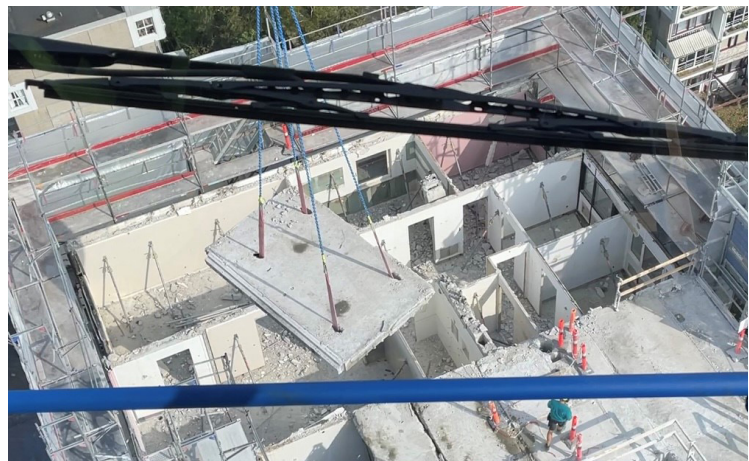
"Betonen bliver genanvendt, så vi passer på miljøet og klodens råstoffer. Det er vigtigt for både boligorganisationerne og entreprenøren Kingo Karlsen, at nedrivningen foregår så miljørigtigt som muligt, og at de materialer, der trods alt kan genanvendes, bliver genanvendt. Den beton, der ikke er PCB forurenet, bliver genanvendt i Danmark. Men herhjemme har vi ikke anlæg, der kan rense så store mængder af beton og genanvende det. Det har man i Holland, og derfor sejles betonen derned," forklarer Ulrik Brock Hoffmeyer.

Alle fem højhuse forventes at være revet ned i slutningen af 2023. Det er stadig ikke besluttet, hvad der skal ske med de tomme grunde. Grundene ejes af boligorganisationerne, der er i tæt dialog med Brøndby Kommune om mulighederne for udvikling af hele Brøndby Strand området.



Det første element blev hejst ned og markeret af i fin stil af de mange fremmødte.

Nederst: Loftet fra de øverste lejligheder i højhus 1 hejses ned



Betonens rejse til Holland

Når betonelementerne hejses ned, er det starten på en rejse mod et nyt liv i Holland

Brøndby --> København

Rejsen starter, når betonelementer hejses ned af den store tårnkran. Herfra køres de tonstunge betonstykker ud til firmaet RGS Nordic på Refshaleøen, hvor stykkerne skilles under kontrollerede forhold, så PCB'en ikke spredes sig. Vinduer, isolering, for- og bagplader m.m. skilles ad, da de forskellige byggematerialer skal håndteres og behandles på forskellig vis. Den forurende beton bliver knust og læsses herefter på et skib, der sejler til Holland. Holland er et af de få steder, der kan håndtere og destruere farligt affald i så kæmpestore mængder.

I Danmark har vi kun et anlæg, der kan behandle miljøfarligt byggeaffald, og de kan kun aftage mindre mængder. Hvis betonen blev rensat på det danske anlæg, ville det desuden ikke være muligt at genanvende den, hvilket er en vigtig faktor for boligorganisationerne, der ejer højhusene.

København --> Holland

I Holland bliver betonen afleveret hos firmaet Theo Pouw Group i byen Eemshaven, der skal stå for at termisk rense betonen for PCB. Det gør de ved at "bage" betonen i store ovne, der kan varmes op til 1000 grader, og dermed nedbrydes den giftige PCB. Herefter er betonen rensat og ufarlig og kan genanvendes i bygge- og anlægsprojekter, hvor den bliver tilslag i ny beton eller som stabilgrus.

På den måde kan den rensede Brøndby-beton erstatte de jomfruelige råstoffer, som der er stor mangel på i Hollands byggeindustri, fordi landet ikke har så meget grus i deres undergrund.

I alt forventes det, at hele nedrivningen vil give lige over 50.000 ton beton, hvoraf over halvdelen skal sejles til Holland.

Den sidste del beton vurderes at være rent for PCB, fordi det fx kommer fra fundamentene. Den rene beton bliver behandlet og genanvendt til anlægs- og byggeprojekter i Danmark.

Vigtigt at tænke bæredygtigt

Fordi den rensede beton kan genbruges og erstatte "nye" råstoffer, er nyttiggørelsen 100 pct. Dvs. at der er fuld genanvendelse af betonen fra nedrivningen.

Bæredygtighed og genbrug er vigtigt for både boligorganisationerne og nedrivningsfirmaet Kingo Karlsen. Derfor glæder det alle parter, at betonen kan genanvendes.

"Det er en virkelig fin løsning. Som bygningsejere har vi et ansvar for at skaffe os af med alle byggematerialerne på den mest miljøvenlige og bæredygtige måde. Selvfølgelig havde vi helst set, at vi slet ikke behøvede at rive højhusene ned, men at vi havde kunne renovere, så beboerne stadig kunne blive boende. Men når det ikke er en mulighed, så er det meget vigtigt for os, at materialerne bliver behandlet miljørigtigt, og at så meget som muligt bliver genanvendt enten

herhjemme eller andre steder i verden. Det er derfor et stort plus, at hollænderne kan genanvende vores beton, både for miljøet, for dem og for os," siger Ulrik Brock Hoffmeyer, adm. direktør hos BO-VEST, der administrerer Tranemosegård.

Både Kingo Karlsen og boligselskaberne er meget opmærksomme på at skåne naboerne og området så meget som muligt for gener. Det betyder bl.a., at alt støjende og støvende arbejde, der kan flyttes væk fra pladsen, bliver flyttet.

PCB vandrer

Fordi højhusene er så inficerede med PCB, er det dog begrænset, hvor meget af husenes andre materialer, der kan genbruges.

"Med tiden spreder PCB sig gennem materialerne. Det vandrer fra fugerne og sætter sig også i træet, betonen, vinduerne, malingen og isoleringen. Det betyder desværre, at materialerne ikke kan genanvendes direkte på samme måde, som hvis der ikke var PCB. Tværtimod, skal vi tænke meget mere over, hvordan vi håndterer og afskaffer materialerne på den rigtige og mest miljøvenlige måde. Det er nemlig ikke bare lige til at brænde eller omsmelte materialer, der er fyldt med PCB," forklarer Nico Jørgensen, der er projektleder hos Kingo Karlsen.

Derfor har boligorganisationerne hyret et miljørådgiverteam, Golder, der i samarbejde med Kingo Karlsen har udarbejdet meget specifikke planer for bortskaffelsen af det miljøfarlige byggeaffald samt håndtering på byggepladsen.

Rådgiverne har også selv været nede og besøge anlægget i Eemshaven for at sikre kvaliteten af behandlingen, inden aftalen blev indgået.



Øverst:
Nedhejsning
set fra
styrehuset i
kranen

Nederst:
Anlæg i
Eemshaven,
der skal bage
betonen.
Billede: Theo
Pouw Group

Ja, kranen svinger, og det skal den kunne

Har du bemærket, at kranen svinger lidt til ra side til side, selvom byggepladsen er lukket?

Det er helt med vilje, at den 64,5 meter høje tårnkran svinger lidt i vinden, når arbejdet er slut og håndværkerne er gået hjem. Faktisk er det meget vigtigt, at kranen kan svinge og følge vinden, når det blæser. Hvis kranens øverste del havde været helt "fastlåst" og dermed ikke kunne følge det pres, som kraftig vind kan medføre, ville der være fare for, at den kunne blive ustabil.

Går ikke på kompromis med sikkerheden

"Kranen står fuldkommen solidt plantet på jorden, og vi overholder naturligvis sikkerhedsforanstaltninger og procedurer, så der er ikke noget at være bange for. Det er netop for sikkerheden, at kranen kan svinge, når den ikke er i gang med at hejse," forklarer projektleder Nico Jørgensen.

"Uanset hvor meget, det blæser, gør vi ikke noget, der kan gå ud over sikkerheden. Vinden kan ikke pludselig få kranarmen til at svinge uden for sikkerhedszonen, mens vi hejser betonelementerne ned. Når vi hejser, sidder der en mand og styrer kranen. Han har en række måleværktøjer, der hele tiden viser, hvor meget og hvordan der løftes, og om det påvirkes af vinden. Han kan så kompensere for vindforhold og sikre, at alt stadig er under kontrol. Og hvis det en dag blæser så kraftigt, at det kan risikere at svinge for meget, venter vi med at hejse, til sikkerheden igen er fuldkommen på plads," forsætter ham.

16-etagers højt sejl

Kranens sving er ikke det eneste, som kraftig vind kan påvirke. Også det plastik, som højhusene er pakket ind i, kan blive revet løs af vinden. Men ligesom med kranens svingen er det helt efter reglerne, at de store plastikstykker kan løsne sig og flage med vinden. Stroppeerne, som det armerede plastik er sat fast på stilladset med, er designet til at slippe/ knække, hvis vinden når over 15 sekundmeter, og så kan plastikken flage.

"Det er vigtigt, at stropperne slipper. Ellers kunne plastikindpakningen komme til at fungere som et 16-etagers stort sejl, hvor vinden kunne komme ind og trække i hele bygningen," siger Nico Jørgensen.



FAKTA om tårnkranen

- 64,5 meter høj under krog
- 60 meter lang udligger/arm
- Vejer 5940 kg
- Kan løfte max 20.000 kg.

Varsling: Vejret kan betyde støj efter kl. 18

Sikkerhedsforhold kan betyde, at nedriverne er nødt til at arbejde over

Kraftig regn og vind og skiftende vejrforhold kan betyde, at nedrivningsarbejdet (og dermed støj) i ekstraordinære tilfælde vil kunne gå ud over de fastlagte arbejdstidspunkter.

Hvis entreprenøren vurderer, at der er en sikkerhedsrisiko ved at stoppe arbejdet kl. 18, så er arbejderne nødt til at færdiggøre den del af arbejde, de er i gang med – også selvom det kan betyde, at de er nødt til at arbejde senere end de aftalte tidspunkter.

Det kan fx være, hvis de er i gang med at nedtage et stort betonelement, men bliver uventet afbrudt af kraftig regn eller vind, at de er nødt til midlertidigt at stoppe arbejdet. Hvis der er en sikkerhedsrisiko ved at lade betonelementet sidde på huset, er man nødt til at få det hejst ned.

Kun i ekstraordinære tilfælde

Det er vigtigt at understrege, at der udelukkende vil være tale om relativt få ekstraordinære tilfælde – det er ikke en udvidet arbejdstid, som entreprenøren, Kingo Karlsen skal kunne regne med.

Når Kingo Karlsen planlægger nedrivningen, tager de naturligvis vejret og vindretningen i betragtning. Alligevel kan det danske vejr, som vi alle ved, være så hurtigt omskifteligt, at det på ingen tid kan skifte om. Kingo Karlsen vil desuden løbende registrerer de tilfælde, der går ud over den fastlagte arbejdstid og forklare på det næstkommende møde med bygherrerne.

Sikkerhed frem for alt

"Sikkerheden for beboere og andre, der passere eller befinder sig på byggepladsen, er det absolut vigtigste. Derfor kan vi være nødt til at skulle arbejde over, hvis vi vurderer, at det ikke er sikkert at lade en opgave vente til dagen efter. Så snart opgaven er afsluttet og sikkerheden dermed igen er etableret, stopper vi naturligvis med at arbejde og larme," siger projektleder Nico Jørgensen.

Risikoen for, at vejret kan forlænge arbejdstiden på byggepladsen, falder proportionelt med, at etagerne nedrives, idet nedrivningen af de øverste etager er mest påvirkelig pga. vindforhold i højden.

Vi holder nøje øje med støjen

Støjen fra nedrivning overvåges, så vi er sikre på, at den ikke overskrider støjgrænserne

"Hvis vi kunne, ville vi hellere end gerne rive husene lydløst ned, men det er desværre ikke muligt. Til gengæld gør vi alt, hvad vi kan for at dæmpe støjen så meget som muligt. Og vi monitorer støjen, så vi er sikre på, at det ikke støjer mere end de tilladte støjgrænser," fortæller Nico Jørgensen, der er projektleder på nedrivningen.

På byggepladsen er der opsat støjmonitorering, der konstant måler støjen. Støjmålerne sidder forskellige steder og giver alarm, hvis støjen overstiger grænseværdierne. På den måde kan Kingo Karlsen justere arbejdet, hvis det skulle blive nødvendigt. Støjmonitorerings-rapporterne bliver gennemgået ved sikkerhedsmøderne hver måned, og herudover kan Kingo Karlsen trække rapporter på helt specifikke tidspunkter og datoer, hvis der fx kommer en klage.

dB bliver målt i gennemsnit

Det er vigtigt at bemærke, at støjgrænserne er baseret på gennemsnit dB (decibel) i løbet af en hel arbejdsdag. Det betyder, at der i løbet af dagen vil være perioder, hvor antallet af dB er meget højere end grænseværdierne og andre perioder, hvor antallet er lavere. Derfor vil støjbelastningen opleves væsentligt højere på nogle tidspunkter af dagen. Nedrivningen følger de gældende regler for støjgrænser, der er oplyst i "Bygge- og anlægsforskrift i København"

Vigtigt at passe på beboerne

Både Kingo Karlsen og boligorganisationerne er meget opmærksomme på, at beboerne skal generes så lidt som muligt.

"Det er meget vigtigt for os, at vi passer på de beboere, der bor tæt på. Vi har helt fra start haft fokus på, hvordan nedrivningen kan gennemføres med de mest støj- og støvsvage arbejdsmetoder. Vi har en rigtig god løbende dialog med Kingo Karlsen, og alle er meget opmærksomme på, at beboerne skal have en hverdag til at fungere," siger Christian Bundgård fra afdelingsbestyrelsen i Rheumpark, der har været med til at gennemse nedrivningsplanerne.

Der støjes ikke lige meget i hele nedrivningen

Det er ikke muligt at angive de præcise dB, som nedrivningsarbejdet medfører, da det afhænger af forskellige faktorer fx vej, etage, nedrivningsfase m.m.



Kingo Karlsen forventer, at det tager ca. 10 måneder at rive

hvert højhus ned. Men Nico Jørgensen understreger, at støjen ikke vil være konstant i 10 måneder. "Det betyder IKKE, at der i alle hverdage fra kl. 7-18 vil blive larmet lige meget. Der vil også være perioder med mindre støj. Støjen vil synes højest jo længere ned mod jorden, vi arbejder. Dvs. at nedrivningen af de nederste etager, vil larme end de øverste. Det der vil larme mest, er, når vi skal banke betonfundamentene under husene op. Men vi gør virkelig alt, hvad vi kan, for at begrænse støjen," forsikrer projektlederen.

Hvad gøres for at minimere støjgener?

- Inden nedrivningen strippes husene for indvendigt inventar, der suges ud gennem elevatorskaktene til lukkede affaldscontainere eller indsamles i bigbags og hejses ned. Herved undgås støj fra nedkastninger og nedkastningsrør udvendigt på bygningerne.

- Elementerne demonteres og hejses ned med tårnkran. Herved undgås støj fra maskiner og faldende betonstykker fra nedklipping af betonelementer

- Ved nedrivning af kælder og fundamenter benyttes i videst muligt omfang hydraulisk betonsaks, som er en støjsvag metode.

- De nødvendige støjkluder på byggepladsen placeres med hensyn til nabobygninger.

FAKTA: Hvor meget støj giver nedrivningen?

I nedrivningstilladelsen, der er godkendt af både boligselskaberne og kommunen, er arbejdstiderne:

- Alm. arbejde og støjende arbejde: kl. 7-18 i hverdagen
- Særligt støjende arbejde: kl. 8-16 i hverdagene

1) Alm. arbejde: Forberedelse og stripning af husene samt "oprydning", når husene er revet ned.

2) Støjende arbejde: Nedrivningen af højhusene Støjgrænsen for støjende udendørs byggearbejde er fastlagt til 70 dB i gennemsnit pr. dag i hverdagene fra kl. 7-18. 70 dB svarer ca. til støjen, hvis man befinder sig 1. meter væk fra en støvsuger eller en håndmixer, der kører på fuld kraft.

HUSK: Der er tale om gennemsnit dB i løbet af en hel dag.

3) Særligt støjende arbejde: Nedbrydning af fundamentet

I reglerne fremgår det også, at det er lovligt og nødvendigt at udføre arbejde, der støjer mere end 70 dB i snit pr. dag. Det kaldes særligt støjende arbejde og må kun udføres i tidsrummet 8-16. Der vil forekomme en del særligt støjende arbejde i nedrivningsperioden.

Det er ikke muligt at fastsætte en max dB grænse på særligt støjende arbejde, fordi det ofte vil forekomme i kortere perioder og arbejdsituationer.

Totalrådgivning på renovering af BB's højhuse sendt i udbud

Et stort skridt mod renoveringen af BB's fire højhuse i Ulsøparken og Hallingparken er taget

Tekst af Lisbeth Adamczewski Rasmussen, BB

Opgaven med totalrådgivning i forbindelse med renoveringen af Brøndby Boligselskab's (BB) fire højhuse er sendt i udbud. Totalrådgiveren skal styre projektet med hensyn til tid, kvalitet og økonomi.

I første omgang skal der udvælges 5 ansøgere, der udfylder kriterierne for at kunne byde på opgaven. Udvalgelsen lægger vægt på de byggetekniske kvalifikationer hos ansøgerne, men den lægger også vægt på evnen til at indgå i et samarbejde, der blandt andet involverer beboerdemokratiet.

4 udvælgelseskriterier

Når de fem udvalgte tilbudsgivere er fundet, skal de give deres bud og pris på løsningen af opgaven. Der er fire kriterier for udvælgelse af vinderen af udbuddet. Af de fire kriterier er det pris, der vægter højst med 40 %. De øvrige tre kriterier er organisation/bemanning, proces og præsentation af de kvalitative beskrivelser. De vægter med 20 % hver.

Beboerdemokrater fra Brøndby Boligselskabs byggeudvalg deltager i præsentationen af de kvalitative bestemmelser. Her skal de fem tilbudsgivere præsentere deres tilgang til organisation/bemanning og processen – kort sagt, hvordan de har tænkt sig at gribe opgaven an.



Højre og nederst: Illustrationer fra 'Grønby Strand', der vandt den store arkitektkonkurrence, der var en del af optakten til HP4.



Ifølge planen for renoveringen indgås kontrakten med totalrådgiveren i 1. kvartal 2022. Derpå skal der udarbejdes et projektforslag, som skal godkendes af beboerne i de berørte afdelinger.

Det er sat til at ske i 1. kvartal 2023. Derefter følger entreprise-udbud, inden selve renoveringsarbejdet går i gang – formentlig i 2. halvår 2024.

Om udbuddet

Udbud gælder totalrådgivning igennem alle projektfaser (startende med byggeprogram) for BB afdelinger 605-607.

Udbuddet udgør etape 2 af HP4 renoveringen af Brøndby Strand Parkerne.

Opgaven omhandler projektering og fagtilsyn ifm. renoveringen af de fire højhuse i BB.

Renoveringen omhandler bl.a. følgende punkter:

- Energirenovering af klimaskærme
- Udskiftning af installationer
- Indvendige renoveringsarbejder i boligerne.
- Tilgængelighedsboliger
- Renoveringen omfatter desuden håndtering af bly i malinger og asbest i lette facadepartier
- Udearealer/centerplads i tilknytning til højhusene

FAKTA: Alle syv højhuse skal renoveres

Tranemosegårds tre højhuse skal også renoveres, og de har ligeledes sendt deres totalrådgivnings-opgave i udbud.

De to boligorganisationer har besluttet at ansætte forskellige rådgiverteams for at sikre bedst gennemførelse af renoveringerne i de to afdelinger.

Det betyder også, at renoveringerne ikke nødvendigvis bliver ens. Dog skal begge renoveringer ligge indenfor de rammer, der er opsat i lokalplanen og i designmanualen Grønby Strand fra 2014.

De to rådgiverteams skal samarbejde om facadere-
noveringerne, så bygningerne bevarer en sammenhæng med hinanden og resten af området. De skal også samarbejde om tidsplaner, infrastruktur og praktisk planlægning, så der kommer til at være til mindst mulig gene for beboerne.

Rækkefølgen af renoveringen af højhusene er endnu ikke besluttet.



HP4's Byggehistorie og et kig tilbage på HP3

Tekst af John Frimann, BB

OBS: Dette er en forkortet udgave. Du kan læse hele artiklen på www.brondbystrand.dk/hp4s-byggehistorie-og-et-kig-tilbage-til-hp3/

HP1, HP2, HP3 og nu HP4. Hvad taler de egentlig om? Er der tale om en ny gadelampe i Brøndby Strand? Eller er det Brøndbys nye spilsystem? Forklaringen er ligetil: HP betyder helhedsplan. En helhedsplan skal sikre en samlet plan for renovering og fornyelse af et boligområde. Siden 1996 har Brøndby Strand gennemført tre helhedsplaner.

HP3 – Hvad skete der egentlig?

Samlet set var det målet med HP3, at beboerne fik en bedre bolig med nye udendørsmuligheder, og at rækkehusene fik et generelt ansigtsløft. Rækkehusene fik et nyt, samlet udtryk og front med flotte facader, og der blev etableret nye gårdrum.

De renoverede facader skulle på sigt betyde en væsentlig mindre varmeregning for beboerne pga. reduktion af energiforbruget grundet bedre isolering. Samtidig blev der installeret mekanisk ventilation med varmegenvinding, som sikrer et bedre indeklima.

Det nye, lyddæmpende hegn ud mod Strandesplanaden har givet et mere tidssvarende udtryk.

Rækkehusene fik også skure, den nye terrasse fik solafskærmning, og der kom blomsterkasser.

Affaldscontainerne blev nedlagt, og der blev etableret fælles affaldsskakter bl.a. for at lette driftens arbejde.

HP4 - forhistorie

Helhedsplanen skulle omfatte både PCB-renovering af højhusene (dengang man troede, at det var en mulighed) og efterfølgende en stor renovering af højhuse og lavhuse. Senere var det nødvendigt at justere, så HP4 dækkede nedrivning og ikke renovering af de fem PCB-ramte højhuse.

Syv afdelinger – én fælles vision

Det en forudsætning for at få helhedsplans-støtte fra Landsbyggefonden, at der er udarbejdet en fælles vision. Visionen skal være så åben, at den kan rumme hver afdelings særpræg og ønsker og samtidig sikre en koordineret indsats mellem afdelingerne og imødekommer kommunens krav.

Den fælles helhedsplan går på tværs af de involverede boligafdelinger, og det er vigtigt, at alle afdelingerne har en fælles forståelse for, i hvilken retning der skal arbejdes.

Beboere og afdelingsbestyrelser fik derfor til opgave at udvikle de enkelte afdelingers egne visioner for, hvad man gerne ville med helhedsplanen, så der var et godt grundlag for den fælles visionsproces.

Afdelingerne holdt fælles vision-møder, og det blev besluttet, at det var vigtigt på tværs at have en fælles holdning til arkitektur, boliger, trafik, boligformer, drift og affaldssystemer.

På baggrund af drøftelserne i afdelingerne blev den fælles vision aftalt som en fælles retning for det videre arbejde med den fælles helhedsplan.

Den overordnede fælles HP4 vision er:

- At skabe en ramme for udviklingen af et sammenhængende og levende boligområde med en stærk identitet og et tæt samarbejde mellem boligafdelingerne
- At skabe et sammenhængende fysisk udtryk med et højt kvalitetsniveau og at skabe nye og bedre forbindelser inde og ud af området
- At skabe gode boligkvaliteter for beboere i alle livsfaser
- At identitet og ejerskab går hånd i hånd i realiseringen af helhedsplanen og skal danne fundamentet for, at boligområdet udvikler sig til et trygt og godt sted at bo

Én HP4

Da den fælles vision var fastsat, skulle der udarbejdes en helhedsplan for hver enkelt afdeling. Hver helhedsplan skulle indeholde en beskrivelse af de nødvendige renoveringsarbejder og afdelingens økonomi og et budget.

Til sidst blev de syv afdelingers helhedsplaner skrevet sammen til en samlet helhedsplan, der rummer:

- Arkitektur, boliger og bæredygtighed
- Trafik, forbindelser og tilgængelighed
- Aktivitetsrum, drift og udearealer



FAKTA: Hvad er en helhedsplan

En helhedsplan er en samlet plan for udviklingen af et boligområdes rammer. Planen skal forholde sig til flere aspekter: Bygningernes tilstand og arkitektur, boligernes sammensætning og indretning, fælles- og udearealernes udformning og funktion. En helhedsplan er også med til at ændre et boligområdes identitet og image. Det handler om at skabe et godt sted at bo, hvor man føler sig tryk og velkommen, og hvor man stolt af at bo.

Ny undersøgelse af konsekvenser ved PCB

Undersøgelsen er udført af Arbejds- og Miljømedicinsk Afdeling på Bispebjerg Hospital.

Resultaterne er baseret på registerinformation fra nuværende og tidligere beboere i Brøndby Strand Parkerne og Farum Midtpunkt, der har boet i bygninger med høje PCB værdier.

Uddrag af undersøgelsen:

Undersøgelsesresultaterne viser, at kvinder som boede i PCB-forurenede lejligheder under graviditeten, havde 73% større risiko for at få et drengebarn med misdannelsen kryptorkisme (manglende nedfald af testikler i pungen) sammenlignet med kvinder fra ikke-forurenede lejligheder.

Omgregnet betyder det syv tilfælde pr. 100 drengebørn født af mødre fra PCB-forurenede boliger imod fire tilfælde pr. 100 drengebørn født af mødre fra ikke-forurenede boliger.

Årsagen er sandsynligvis, at PCB'en har virket hormonforstyrrende i den del af fostertilværelsen, hvor testiklerne dannes.

- Der er tale om en forholdsvis lille overrisiko for udviklingen af kryptorkisme svarende til 3 ekstra tilfælde pr. 100 drenge
- Kvinder, der har boet i højhusene, kan roligt blive gravide, og mødre kan godt amme
- Studiet er det første af sin slags, og selvom sammenhængen mellem PCB og kryptorkisme er statistisk signifikant, kræver det flere studier at sige noget med sikkerhed.
- På baggrund af dette ene studie, kan det ikke frarådes kvinder at blive gravide, hvis de har boet eller bor med PCB
- PCB kun er en medvirkende årsag til kryptorkisme. Børn fødes også med kryptorkisme, selvom mødre aldrig har boet i PCB. Kryptorkisme kan behandles med en operation, hvis det er nødvendigt.

Kilde: Forskningsleder, Sandra Søgaard Tøttenborg

Mere info: www.brondbystrand.dk/ny-undersogelse-af-konsekvenserne-for-gravide-ved-pcb-i-boligen/

Hvor skal du henvende dig, hvis du usikker:

Har du helbredsmæssige spørgsmål relateret til PCB, skal du kontakte egen læge.

Hvis forældre til et barn med kryptorkisme er bekymrede for, om misdannelsen kan skyldes PCB forurening, kan de få lavet en nærmere individuel vurdering hos Arbejds- og Miljømedicinsk Afdeling på Bispebjerg Hospital.

Fremtidslinje HP4 Nedrivning og **renovering**

2021:

- Februar 2021 – oktober 2022: Midlertidig trafikomlægning i Albjergparken
- April – februar 2022: Etablering af byggeplads 1, stripning+nedrivning af 1. højhus (Albjergparken 6)
- Hele 2021: Rådgiverudbud er sendt i udbud. Forventet kontraktunderskrivelse i 1. kvartal af 2022
- Juli 2021 – april 2022: Stripning+nedrivning af 2. højhus (Albjergparken 2)
- December 2021 – september 2022: Stripning+nedrivning af 3. højhus (Albjergparken 1)

2022:

- Januar - august 2022: Projektforslaget til renovering udarbejdes af rådgiverteams
- Juni 2022 - november 2023: Midlertidig trafikomlægning i Tranumparken
- August - oktober: Byggetilladelse til renovering indhentes
- August 2022 – juni 2023: Etablering af byggeplads, stripning+nedrivning af højhus 4 (Tranumparken 2)
- Oktober 2022 - januar 2023: Hovedprojekt for renovering udformes

2023:

- Januar 2023 - november 2023: Stripning+nedrivning af 5. højhus (Tranumparken 1) og afslutning på nedrivning
- Februar - oktober 2023: Entrepriseudbud for renovering
- Oktober - feb 2024: Skema B og planlægning af renovering

2024:

- Marts 2024 - 2029: Renovering af de syv højhuse Tranumparken 7, Ulsøparken 2, 6, 1 og Hallingparken 7,1,2

OBS: Ovenstående tider er forventede, og ændringer kan opstå

Renovering af lavhuse og udearealer

Renovering af lavhusene er også en del af HP4, og planlægningen og projekteringen af den renovering går i gang, mens højhusene renoveres.

Forskønnelse af udearealerne ned gennem Parkerne er også en del af helhedsplanen. Denne del af HP4 er en stor del af sammenspillet med Brøndby Kommunes store udviklingsplan Fremtidens Brøndby Strand.

Find altid den nyeste information, tidsplan og nyheder på:

www.brondbystrand.dk/hp4

Har du spørgsmål?

Sarah Z. Ehrenreich, 21899891, sze@fa09.dk

Nadja Munck von Platen, 60354692, nmp@bo-vest.dk

Stine Lund Hansen, 60354694, slh@bo-vest.dk

Åbent info-kontor i Klydebo, Albjergparken 55. Tirsdag kl. 07-08 og onsdag kl. 16.30-17.30

